

KAD SE UM POIGRA SA TOBOM

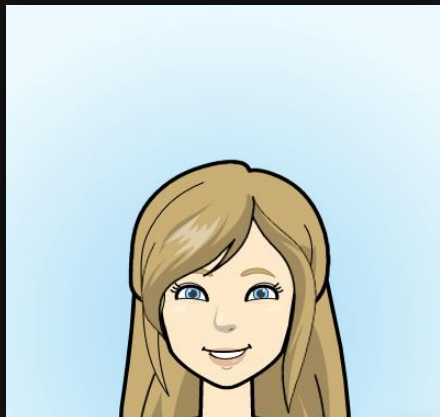
Strip iz predmeta psihologije uradile: Amina Tinjak, Hena Kaljanac, Amna Hadžihalilović i Iman Bakić

Mentorica: Sandra Muratović

Druga gimnazija Sarajevo

LIKOVİ:

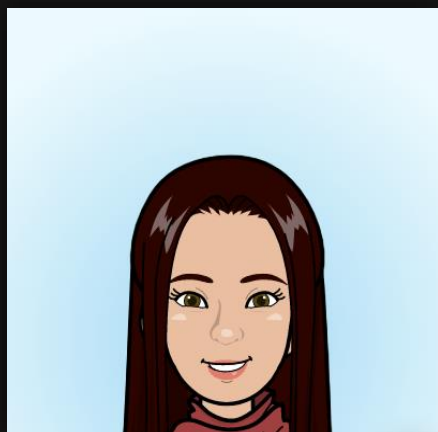
IMAN

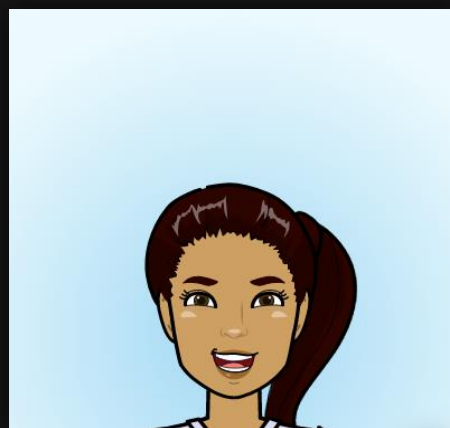
HENA

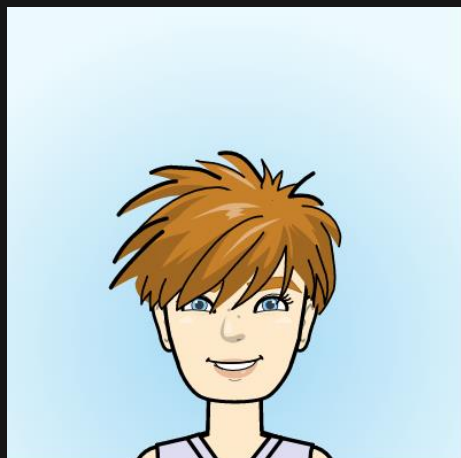
AMINA

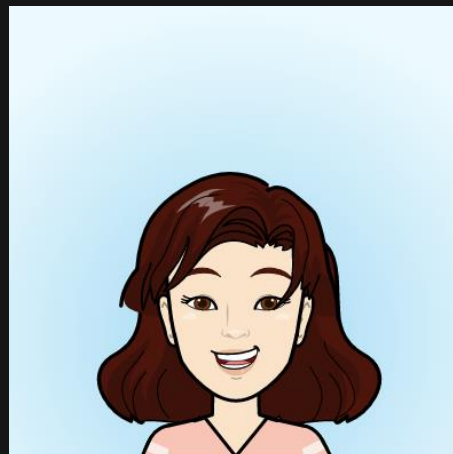
AMNA

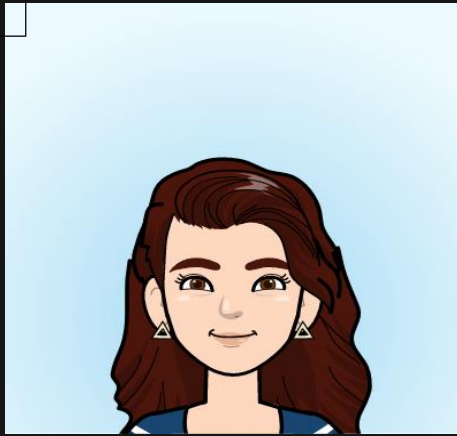

ADI

ADNA

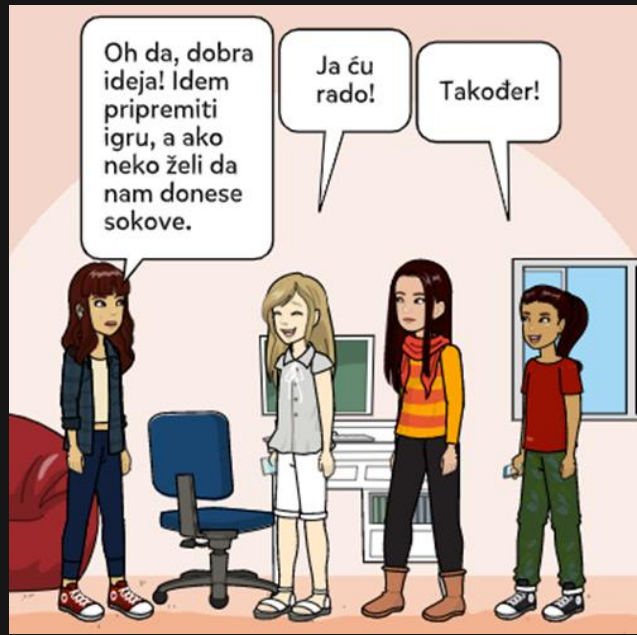

**SANDRA, PROFESORICA
PSIHOLOGIJE**

**ČETIRI TINEJDŽERKE JEDNOG
SASVIM MIRNOG VIKENDA SPOZNAJU
JEDNU OD VELIKIH TEORIJA
ZAVJERE, ČIJA SE PRAŠINA DIGLA
POZIVAJUĆI LJUDE NA
RAZMIŠLJANJE.**

**NAŠE PITANJE JE, ŠTA JE PROIZVOD
NJIHOVE RADOZNALOSTI I RAZLOG
NJIHOVE ZBUNJENOSTI? OTKRIJTE
ZAJEDNO SA NAMA!**

U KUHINJI...

Tokom igranja Monopoly-a

Profesorice, izvinite ako Vas zadržavam, ali već neko vrijeme nas muče određena pitanja. Bile bi Vam jako zahvalne ako biste nam pomogli odgovoriti na ista. Da li možete izdvojiti par minuta?

Naravno!
Uvijek imam vremena za učenike, slobodno pitajte.

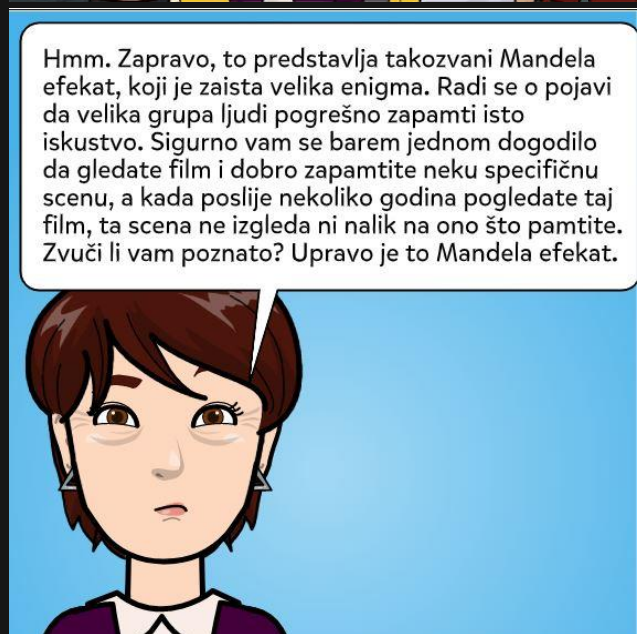

Naime, sinoć kada smo igrale monopola, došle smo do čudnog zaključka. Ne znam da li je to slučaj sa Vama, ali kada smo pokušale da se sjetimo kako izgleda gospodin Monopol, maskota istoimene društvene igre, sve četiri smo ga se sjećale kao omanjeg čovjeka u odjelu, sa šeširom na glavi i monoklom na desnom oku.

Da, i ja ga se takvog sjećam.

Ali, gospodin Monopol nikada nije imao monokl, čak ni naočale. Kako to objašnjavate?

Hmm. Zapravo, to predstavlja takozvani Mandela efekat, koji je zaista velika enigma. Radi se o pojavi da velika grupa ljudi pogrešno zapamti isto iskustvo. Sigurno vam se barem jednom dogodilo da gledate film i dobro zapamtite neku specifičnu scenu, a kada poslije nekoliko godina pogledate taj film, ta scena ne izgleda ni nalik na ono što pamтите. Zvuči li vam poznato? Upravo je to Mandela efekat.

Veoma dobro pitanje! Za početak, da li znate ko je bio Nelson Mandela?

A zašto je ova pojava dobila naziv Mandela efekat?

Umm, koliko ja znam, Nelson Mandela je bio južnoafrički revolucionar i političar.

Tako je, to je tačno!

Mandela efekat je prvi put opisala blogerka Fiona Brum 2010. godine govoreći o svom iskustvu sa jedne konvencije. Na toj konferenciji se susrela sa grupom ljudi sličnih sjećanja koje je i ona imala. Naime, prema njihovom sjećanju, Nelson Mandela je umro u zatvoru sredinom 80-ih godina.

Njeni sagovornici su tvrdili da se sjećaju vijesti, novinskih naslova i isječaka, dok je jedna žena tvrdila da je čak uživo pratila televizijski prenos sahrane i potresni govor Mandeline udovice. Ništa od ovog ne bi bilo čudno da je u trenutku kada je Fiona vodila ovaj razgovor, Nelson Mandela zapravo bio mrtav.

Ovo nije jedini slučaj lažnog sjećanja o smrti Nelsona Mandele. Mnogi ljudi širom svijeta potvrdili su sjećanja Fione Brum, a Mandelina smrt je također zabilježena u južnoafričkoj historiji, gdje stoji da je Mandela umro 1991. godine, čak 22 godine prije njegove prave smrti 2013.

Zaista nevjerovatno! Kako je tu pojavu objasnila Fiona na svom blogu?

Ona je ponudila pomalo trivijalno rješenje ovog problema. Naime, ona vjeruje da ova kolektivna lažna sjećanja nastaju jer se u našem umu talože činjenice iz paralelnog univerzuma.

Što se tiče konkretno ovog slučaja koji je opisala Fiona, stručnjaci za ljudsku psihologiju ipak vjeruju da je u pitanju nešto drugo. Oni tvrde da su ljudi koji su vjerovali da je Mandela umro tokom 80-ih vjerovatno pomiješali njega sa Stivom Bikoom, još jednim aktivistom protiv aparthejda, koji je stvarno umro u zatvoru 1977. nakon policijske torture.

A, ako pričamo općenito, psiholozi objašnjavaju Mandela efekat kroz memoriju i uticaje društva-pogotovo lažno pamćenje. Ovo podrazumijeva pogrešno prisjećanje na događaje ili iskustva koja se nisu desila, ili izobličenje postojećih sjećanja. Podsvjesno pravljanje izmišljenih ili pogrešno interpretiranih sjećanja naziva se konfabulacija. Da li ste upoznate sa tim terminom?

To je dopunjavanje praznina u sjećanju izmišljenim detaljima i fiktivnim epizodama, odnosno pričanje izmišljenih, fantastičnih priča kao istinitih. U svakodnevnom životu konfabulacija je relativno česta pojava.

Tačno! Neka konfabulaciona sjećanja imaju očiglednu relaciju sa stvarnim događajima iz prošlosti čovjeka dok je druga teže povezati, jer mogu da sadrže elemente iz razgovora koji su vodili sa nekim, vjesti koje su čuli na medijima ili pročitali u štampi, fantazijama koje su imali.

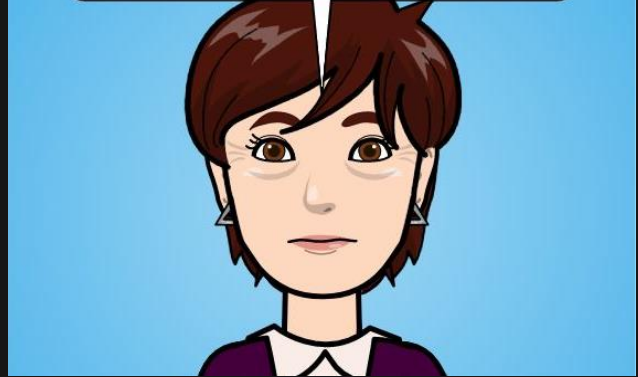

Pretpostavljam da često takve osobe ne samo da vjeruju u svoja sjećanja već i postupaju u skladu sa njima.

Sigurno da je tako.

Kada je riječ o Mandela efektu mnogi primjeri se mogu pripisati takozvanim "šematskim greškama". Šeme su organizovani "paketi" znanja koji upravljaju sjećanjem. One olakšavaju razumijevanje materijala, ali mogu izazvati distorzije (izobličenja).

Hvala Vam puno profesorice. Sada nam je sve dosta jasnije.

Eto, to bi bilo to. Nadam se da sam vam pomogla.

Nema na čemu i drugi put.

Ugodan ostatak dana!

Doviđenja profesorice!

Također.

Na času sporta...

Aa, i ja sam mislila da ima.

Hej, ljudi. Jeste vi znali da logo za KitKat čokoladice nema crticu između? Ja sam uvijek mislila da ima!

Amna, Hena, Amina i ja smo baš nedavno pričale o sličnom slučaju. Otkrile smo da se to zove Mandela efekat!

Šta je sad to?

Mandela efekat je kada neka veća grupa ljudi pogrešno zapamti isto iskustvo. Ovdje smo svi zapamtili crticu u logu, a nje nema!

Jao, to je pravo zanimljivo. Šta li smo još pogrešno zapamtili?

Čitala sam na internetu da u filmu "Snjeguljica i sedam patuljaka" zla kraljica ne govori "Mirror mirror", nego "Magic mirror". To mora da je taj Mandela efekat.

Postoji teorija da je Mandela efekat dokaz paralelnog univerzuma, odnosno dokaz kretanja između paralelnih stvarnosti? Kako je moguće da toliki broj ljudi može imati jasno pamćenje događaja koji se ustvari nikada nisu desili?

Mandela efekat je rezultat vremeplova, odnosno vraćanja u prošlost gdje promjena malih stvari može uzrokovati promjenu mnogih drugih?

Prema istraživanju dr. Fuchs-a, univerzum je kompjuterska simulacija a Mandela efekat je rezultat programa koji nesavršeno mijenja stvarnost kada simulirani stanovnici postanu sumnjičavi prema njegovoj pravoj prirodi?

Ovo je bio dug dan, preumorna sam. Možda je najbolje da gledam samo Tonijeve videe iz fizike (ne mogu da vjerujem da ovo govorim) i da se držim onoga što nam je objasnila profesorica psihologije. No, sutra ću svakako spomenuti ovo prijateljicama da vidim šta one misle. Laku noć!

JAO
PA SUTRA
NAM JE TEST IZ
FIZIKE!

KRAJ!

